

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Szakgyakorlat református teológia II - Nondirektív segítő beszélgetés gyakorlata

Practică teologie reformată II. -Practica consilierii nondirective

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar
1.3. Intézet	Református Tanárképző és Zeneművészeti Intézet
1.4. Szakterület	Teológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés (BA)
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Református valláspedagógia (vallástanár)
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Szakgyakorlat református teológia II - Nondirektív segítő beszélgetés gyakorlata			A tantárgy kódja	TLM1408
2.2. Az előadásért felelős tanár neve					
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Gorbai Gabriella Márta				
2.4. Tanulmányi év	II.	2.5. Félév	II.	2.6. Értékelés módja	VP
				2.7. Tantárgy típusa	DS

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	5	melyből: 3.2 előadás		3.3 szeminárium/labor/projekt	5
3.4. Tantervben szereplő összórászám	75	melyből: 3.5 előadás	-	3.6 szeminárium/labor	70
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					5
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					
Vizsgák					
Más tevékenységek:					
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összórászám					5
3.8. A félév összórászám					75
3.9. Kreditszám					3

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	Nincs
4.2. Kompetenciabeli	Képesség az alapvető non-direktív segítő technikák megértésére

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	
---	--

5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Okostábla, Microsoft Teams, Intézeti könyvtár
--	--

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

Szakmai/kulcs-kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • emberi viselkedésre vonatkozó ismereteket alkalmaz • coachingot és mentorálást folytat • megerősíti a pozitív magatartást • önvizsgálatra bátorítja a tanácsadáson részt vevőket • támogatja a befogadást • felelős és reflektív szakmai magatartás.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • önértékelést végez • megbízhatóságot tanúsít • aktívan odafigyel • reflektív és empatikus kommunikációs készségek • krízisérzékenység, prevenció gondolkodásmód fejlesztése.

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	<p>A hallgató felismeri és megérti egy személy vagy csoport spirituális elkötelezettségét egy magasabb életcél elérésére, a létezés anyagi határain túl.</p> <p>A hallgató ismeri a non-direktív segítő technikák elméleti alapjait és főbb módszereit.</p>
Képességek	<p>A hallgató képes hallgató az erkölcsi fejlődés és haladás technikáit és módszereit alkalmazza, mint például: ima, meditáció, aszkézis, játékonnykodás stb.</p> <p>A reflektív gondolkodás alapján a hallgató megkülönbözteti és hierarchizálja saját és társai tetteit és tetteit, megérti és előre látja e tettek és tettek következményeit a társadalmi értékek és az evangélium szemszögéből.</p> <p>A hallgató képes a non-direktív kommunikációs technikákat alkalmazni tanórai és segítő helyzetekben.</p> <p>Képes reflektív módon értékelni saját segítő tevékenységét.</p>
Felelősség és önállóság	<p>A hallgató képes az erkölcsi haladás tükrözésére és elemzésére, az elért eredmények függvényében képes megváltoztatni vagy váltani a spirituális fejlődés technikáit és módszereit.</p> <p>Felelős és megfontolt döntéseket hoz társai és saját tettei tekintetében, értékeli társai cselekvésének eredményeit a társadalmi és közösségi élet aktuális szakaszához igazodva.</p> <p>A hallgató képes felelősségteljesen, empatikusan és ítélkezésmentesen segítő helyzeteket kezelni.</p> <p>Képes önállóan fejleszteni saját segítő-kommunikációs kompetenciáit a szakmai szupervízió és önreflexió eszközeivel.</p>

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék és gyakorolják a non-direktív, kliensközpontú segítő technikák alapelveit, különös tekintettel a vallásánári hivatásban jelentkező segítő helyzetekre. Fejlessze az empátikus meghallgatás, a kérdezőtechnika, az aktív figyelem, az érzelmi visszajelzés, valamint az értékítélet-mentes jelenlét képességét. Elmélyítse a segítő attitűdöt, amely a pedagógiai és vallási nevelésben is alapvető.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> A non-direktív kommunikációs technikák tudatos alkalmazása tanári és segítő helyzetekben. Az empátia, elfogadás, hitelesség és értékmentesség professzionális gyakorlása. A tanácsadói alapismeretek és segítő folyamatok megértése, a hallgatók saját szakmai szerepükben való reflektált alkalmazása.

8. A tantárgy tartalma

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A személyközpontú segítő kapcsolat meghatározása és kulcsfogalmak (szemlélet, attitűd, intervenciók)	tanári magyarázat, fogalomkártyák, irányított beszélgetés	
2. A rogersi triász – a segítő attitűd alkotóelemei (jelenlét, empátia, feltétel nélküli elfogadás, hitelesség)	Kisfilm-részletek elemzése, esettanulmány-olvasás	
3. A segítő beszélgetés intervenciók eszközei, az érzelmi tükrözés hatása és technikája	Kisfilm-részletek elemzése, esettanulmány-olvasás	
4. A tükrözés szinterei, folyamata és célja - Gyakorlás	Szerepjátékok párokban, szituációs gyakorlatok	
5. Visszatükrözés, parafrázis, értelmezés - Gyakorlás	Szerepjátékok párokban, szituációs gyakorlatok	
6. Az értékítélet-mentesség szerepe a segítésben	tanári magyarázat, beszélgetés	
7. Kérdezőtechnika non-direktív helyzetekben	Nyitott/zárt kérdések gyakorlása, kérdezőtechnikai tréning	
8. A non-direktív megközelítés pedagógiai és vallásánári alkalmazása	Csoportos projekt munka	
9. Gyermekkel folytatott segítő beszélgetés	tanári magyarázat, beszélgetés, csoportmunka	
10. Serdülőkkel folytatott segítő beszélgetés	tanári magyarázat, beszélgetés, csoportmunka	
11. Gyakorlati szimulációk: segítő helyzetek elemzése	Szituációs gyakorlatok, csoportos visszajelzés, reflektív értékelés	
12. Gyakorlati szimulációk: segítő helyzetek elemzése	Szituációs gyakorlatok, csoportos visszajelzés, reflektív értékelés	
13. Szupervízió és reflexió a segítő munkában	tanári magyarázat, beszélgetés, csoportmunka	
14. Krízishelyzetek kezelése non-direktív módon	Krízishelyzet-szimulációk, megoldásfókuszú technikák	
Könyvészet <ul style="list-style-type: none"> •Carl R. Rogers (2004): Valakivé válni. Edge 2000, Budapest. 63-71. (Néhány hipotézis a személyiségfejlődés serkentésével kapcsolatban), 75-96. (A segítő kapcsolat jellemzői) •Tringer L. (1992): A gyógyító beszélgetés. Interneten hozzáférhető: https://docplayer.hu/108501512-Tringer-laszlo-a-gyogyito-beszelgetes-budapest-1992.html. 		

- H. Faber – E. van der Schoot (2017): A lelkigondozói beszélgetés lélektana. Családsegítés, mentálhigiéné módszertani füzetek III. Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest. 28-75.
- Dave Mearns – Brian Thorne (2011): A személyközpontú pszichoterápia és tanácsadás a gyakorlatban. Oriold és Társai, Budapest. 45-69. (Hogyan használja a tanácsadó önmagát? c. fejezet)
- Semsey G. – Tésenyi T. – Pilinszki A. (2012, szerk.): Segítő találkozások mentálhigiénés szemléletben. Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest
- Hans van der Geest (2011): Négyszemközt. Példák a sikeres lelkigondozásra. Semmelweis Egyetem TF – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest.
- Margaret Ferris (2004): Együttérzés. Lelkigondozói és lelkipásztori alapismeretek keresztény segítők számára. Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet – Párbeszéd (Dialógus) Alapítvány, Budapest.
- Török G. - Joób M. (2013): A mentálhigiénés szemlélet jelentősége és integrálása a lelkigondozásba. In: Ittész G. (szerk.): Cura mentis - salus populi: Mentálhigiéné a társadalom szolgálatában. Ünnepi kötet Tomcsányi Teodóra 70. születésnapjára. Budapest, Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet. 417-429.
- Joób M. – Tésenyi T. (2022): From Client-Centred Therapy to Relationship-Focused Pastoral Care. In: Joób M. – Mucsi Zs. (szerk.): In the Presence. Studies in the Theory, Training and Practice of Pastoral Counselling. Budapest, Antropos Mentálhigiénés Egyesület, Budapest

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tantárgy fejleszti a segítő attitűdöt, az empatikus kommunikációt és a tanácsadói kompetenciákat, amelyeket a vallás tanári és ifjúsági segítő szakmai munkakörök megkövetelnek.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás			
10.5 Szeminárium / Labor	<p>Az órák minimum 70%-án való aktív részvétel.</p> <p>Két írásbeli esetelemzés vagy reflexió beadása (non-direktív helyzetek elemzése).</p> <p>Egy szóbeli segítő helyzettimuláció sikeres bemutatása.</p> <p>A tantárgy alapfogalmainak értő ismerete (pl. empátia, aktív figyelem, értékmentesség).</p> <p>A kötelező olvasmányok legalább 70%-ának ismerete.</p>		
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • A tanulók tudja alkalmazni a non-direktív kommunikációs technikákat és képes az empátia, elfogadás, hitelesség és értékmentesség professzionális gyakorlására. 			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés

Kitöltés időpontja:
2025.04.24.

Előadás felelőse:

.....

Szeminárium felelőse:
dr. Gorbai Gabriella Márta

Az intézeti jóváhagyás dátuma:

...

Intézetigazgató:

.....

általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.